

تصمیمات جدید برای محدودیت تردد خودروهای آلاینده حتی پلاک دولتی

جامعه فردا: استعمار قابل پیش‌بینی آلودگی هوا تا آخر هفته، تهران و ۸ شهر بزرگ و پرجمعیت ایران را لحظه‌به‌لحظه به شرایط خطرناک و غیرقابل زیست برد تا جایی که هر بار تصمیمات جدید بسرای محدودیت تردد خودروهای آلاینده حتی پلاک دولتی اعمال شد.

رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست، که اظهارنظر روز سه‌شنبه‌ش دربارۀ دعا برای وزش باد، مورد انتقاد و طعنه و طنز کارشناسان، کاف ایران و مردم واقع شده بود، روز گذشته در حاشیۀ جلسۀ هیأت دولت به بیان توضیحاتی دربارۀ علل آلودگی‌های اخیر هوا پرداخت و احتراق ناقص سوخت توسط خودروهای سنگین را از جمله مهم‌ترین این عوامل برشمرد.

اظهاراتی که البته از سوی وزیر نفت نیز به شیوهای دیگر مورد تأیید قرار گرفت. بیژن نامدارزنگنه در واکنش به این پرسش که سازمان محیط‌زیست آلودگی هوا را ناشی از بی‌کیفیتی بنزین و گازوئیل اعلام کرده‌است، گفت: ما در شهرهای بزرگ بنزین یورو چهار عرضه می‌کنیم و گازوئیل هم بدون گوگرد یا با گوگرد در حد بسیار پایین عرضه می‌کنیم اما خودروهایی که از نقاط مختلف وارد شهر می‌شوند، ممکن است از جاهای مختلف سوخت زده باشند و گازوئیل‌شان آلودگی بیشتری داشته باشد و بیشتر آلودگی به ذرات معلق در هوا برمی‌گردد.

عسای کلاتری، رئیس سازمان محیط‌زیست نیز در حاشیۀ جلسۀ هیأت‌وزیران در جمع خبرنگاران در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت آلودگی شهر تهران، با تأکید بر اینکه تهران آلوده‌ترین شهر کشور نیست، خاطر نشان کرد: تبریز، ارومیه، اهواز و ممدان بیشتر از تهران آلودگی دارند. وی درباره علت آلودگی‌های اخیر، گفت: وجود ذرات ریز- کمتر از ۲٫۵ میکرون که حاصل احتراق ناقص سوخت‌است، تنها عامل آلودگی شهرها محسوب می‌شود. این احتراق ناقص نیز به دلیل وجود نا‌سای‌هایی در خودروهاست. رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست با بیان اینکه امروز آکسید نیترا، اکسید گوگرد و ریزگردها هیچ‌کدام عامل آلودگی هوانیستند، ادامه داد: به دلیل فناوری موجود در خودروها و موتورها و همچنین وضعیت سوخت گازوئیل، شاهد احتراق ناقص سوخت توسط وسایل نقلیه هستیم.

وی خودروهای سنگین، کامیون‌های فرسوده، اتوبوس‌ها و موتورسیکلت‌ها را از اصلی‌ترین وسایل نقلیه عنوان کرد که با احتراق ناقص سوخت موجب ایجاد آلودگی هوا می‌شوند. وی درباره اقدامات دولت برای کنترل و کاهش آلودگی هوا، اظهار کرد: در جلسۀ امروز دولت تصمیم گرفت که از هفته آینده بررسی‌های لازم را درباره تردد خودروهای آلوده‌کننده هوا به شهرها انجام دهد و برای ورود این خودروها از جمله خودروهای سنگین و خودروهای دولتی محدودیت‌هایی اعمال کند. در این زمینه معتقدیم که تصمیمات سختی باید اتخاذ بشود، گرچه که ممکن است برخی نارضایتی‌هایی ایجاد شود. رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست با بیان اینکه در کوتاه‌مدت نمی‌توان مشکلات آلودگی هوا و مسائل مربوطه را برطرف کرد، ادامه داد: صنعت خودروسازی باید خود را متحول کند و نمی‌تواند با تکنولوژی ۲۰۲۰ سال پیش کار خود را ادامه دهد.

همچنین معاون عمرانی استانداری تهران تصمیمات جدید کمیته اضطرار آلودگی هوای تهران را اعلام کرد و از تعطیلی تمامی مراکز علمی خصوصی در روز پنج‌شنبه خبر داد.

کریمی، با اشاره به ادامه آلودگی هوای تهران، گفت: طرح زوج و فرد پنجشنبه با همکاری پلیس راهور از مقابل در منازل اجراشود و فروش روزانه مجوز تردد در محدوده طرح ترافیک نیز ممنوع است.وی گفت: تصمیم‌گیری درباره اجرای طرح زوج و فرد تا ساعت ۲۴ امروز پنج‌شنبه نیز تا پایان وقت اعلام می‌شود. وی گفت: پنج‌شنبه علاوه بر مدارس و مهدهای کودک استان در تمامی مقاطع به‌جز شهرستان‌های فیروزکوه، پردیس و دماوند، مراکز علمی خصوصی همچون کلاس‌های کنکور و زبان و… نیز تعطیل هستند. تمامی فعالیت‌های ورزشی در اماکن رویاز هم ممنوع خواهد بود.

آلودگی هوا و پای لنگ ما!

شبینا انصاری

مدیرکل دفتر پایش سازمان محیط‌زیست

این روزها همه در تب‌وتاب سخن گفتن از آلودگی هوا، علل وقوع آن و اهمال و کم‌کاری دستگاه‌های متولی هستند. دیوار محیط‌زیست هم مثل همیشه کوتاه تر از همه‌جاست؛ همه انگشت اشاره‌شان به محیط‌زیست است که چرا برای روزهای ناسالم کاری نمی‌کند؟ اصلا وقتی ما به فصل سرد سال می‌رسیم گویی آماده می‌شویم تا کنک بخوریم و ناسزا بشنویم! آیا سازمان حفاظت محیط‌زیست به‌عنوان یک دستگاه نظارتی می‌تواند تکالیف دستگاه‌های مجری را بر عهده بگیرد؟ نیروی انسانی و بودجه‌اش را دارد؟ صد البته ناظر است و به‌فراخور مسئولیتش می‌بایست پاسخگو باشد، اما در تمامی برنامه‌های جامع کاهش آلودگی هوای کلاتشهرها و اخیرا در قانون هوای پاک حداقل ۱۶

گزارش تحلیلی

دانشجوی

ستاره دار:

آموزش

دانشگاه به

دلایل اینکه

در پرونده‌ام از

تعهد نوع سوم

یاد شده بود از

ادامه ثبت‌نام

من خودداری

کردند. به گفته

او تعهد نوع

سوم عنوانی

است که

معمولا به جای

«سه ستاره»

مورد استفاده

قرار می گیرد

گزارش روز

گشتی در مسیر رودخانه‌های خشکیده و پل‌های تاریخی در اطراف ساوه

پلی بر رودخانه‌ای که نیست

- ناسادات بنی کمالی•**

در چندسال اخیر نیمی از دشت‌های ایران از مدار زیست خارج شده و به دلیل نبود آب، دچار فرورفتست شده‌اند. رودخانه‌ها، تالاب‌ها، مرداب‌ها و دریاچه‌ها، خشک وزبستگاه‌های حیوانات و به‌موازات آن زندگی در فلات مرکزی ایران نیز در خطر جدی قرار گرفته‌است و با اینکه مسئولان بر بحران آب در ایران تأکید دارند اما عملا کار چندانی برای احیای آب دریاچه‌ها، تالاب‌ها، رودها و ذخایر زیرزمینی صورت نگرفته‌است.

رود روزگاری چشمه‌ای

رودخانه‌های بسیاری به دلیل مدیریت نادرست آب خشک شده‌است، به‌نجوی که امروزه تنها بستری سنگی از آن بر جای مانده‌است. گاهی روی بستری بی‌این رودخانه‌ها پل‌های عرضی تاریخی و چند چشمه را می‌بینی که گویای این واقعیت‌است: زمانی رودخانه پر آب در زیر آن جریان داشته که امروزه هیچ‌انری از آن باقی نمانده‌است. آبدی نزدیک مترو که شده و پل تاریخی به‌حال خود رها شده‌است.

پل «لک چشمه» در نزدیکی ساوه یکی از این پل‌هاست که زمانی در کنار آب‌آورد ساخته شده بود و طاق نصرتی بود روی رودخانه‌ای پر آب که شاید بهانه تشکیل روستاها و تمدن‌هایی در گذشته‌های دور بوده‌است. از این پل تنها دهانه اجری آن باقی مانده‌است که امروز فرستگاه‌ها با آب‌آبدی فاصله دارد. نزدیک‌ترین رودخانه (که امروز تنها رود کوچک فصلی بیش نیست) حدود ۷ کیلومتر پایین پل فاصله دارد. پلی رهاشده که میراث گذشتگان‌است و بقایای آن بعد از این همه‌سال هنوز پایا کار ایستاده‌است.

نه آب‌نه آبادانی

در مسیر این رود خشک شده پل‌های استوار بسیاری را می‌بینی و از خود می‌پرسی این پل زمانی روی چه رود عظیمی سایه‌شاشته‌است؟ اما وقتی جز همهجه یاد در زمین بایر، صدای دیگری را نمی‌شنوی بر خود می‌زنی و به اطراف نگاه می‌اندازی میهوت، از خود می‌پرسی پس کجاست آن رودخانه‌ای که چنین پل عرضی و بی‌نقصی با به کارگیری محاسبات دقیق

امروز هوا به‌عنوان مهم‌ترین منبع حیاتی ما، تحت تأثیر تمرکز فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی و خدماتی در شهرهای بزرگ، توسعه سریع و شتابان آن و به تبع آن مهاجرت‌های بی‌رویه قرار دارد. در ابرشهری چون تهران با این حجم از بارگذاری صنعت، جمعیت و خدمات که بسیار فراتر از ظرفیت زیست‌محیطی آن است، حتی در صورت ارتقای استانداردها در «سوخت خودرو» و به‌عنوان متهمان اصلی آلودگی هوا، کماکان در فصول سرد سال و مواقعی که با پدیده وارونگی مواجهیم آلودگی هوا را خواهیم داشت. تلاش دستگاه‌ها باید معطوف به تقلیل انتشار آلاینده‌ها از منابع متحرک و ثابت و کاهش روزهای ناسالم باشد، در واقع آنچه اغلب به فراموشی سپرده می‌شود محدودیت ظرفیت آکولوژیکی در شهرهای بزرگ ماست. توجه به ایسن واقعیت که تهران، تبریز و سایر کلاتشهرهای کشور چقدر ظرفیت ساخت‌وساز و ایجاد و گسترش شهرک‌های مسکونی، صنعتی، مراکز علمی و دانشگاهی و مجتمع‌های خدماتی و تجاری و جذب جمعیت را دارند یک ضرورت است. وقتی در نخستین طرح جامع تهران مصوب ۱۳۴۷ جمعیتی معادل ۵/۵ میلیون نفر برای افق

طرح در نظر گرفته شد و متعاقبا در سایر طرح‌های شهری همچون طرح ساماندهی تهران (۱۳۷۱)، طرح مجموعه شهری (۱۳۸۲)، طرح جامع (۱۳۸۶)، سقف‌های جمعیتی پیش‌بینی شده نادیده گرفته شد و به‌جای تمرکززدایی و جلوگیری از رشد کانون‌های بزرگ جمعیتی پیرامون تهران، طرحی بارگذاری به‌صورت مختلف ادامه داد! آیا می‌توان به‌بهبود کیفیت هوا امید بست؟ علت‌العلل آلودگی هوای تهران و سایر کلاتشهرها این حقیقت است که طی ادوار گذشته توجه به ظرفیت زیستی این کلاتشهرها مغفول مانده‌است، و فی‌المثل در بارگذاری صنایع به‌رغم مصوبه ممنوعیت استقرار صنایع در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران ۵۰ کیلومتری اصفهان با توجهات مختلف این تصویب‌نامه‌ها کم‌رنگ شده‌است! درعین‌حال اقدامات انجام شده در شرایط فعلی که با مشکل سکون و پایداری هوا و تشدید آلاینده‌ها روبه‌رو هستیم؛ هم‌چون تعطیلی مدارس، محدودیت تردد خودروها یا توقف موقت فعالیت برخی صنایع و پروژه‌های عمرانی بدون شک راهکارهای موثری برای برون‌رفت از چالش آلودگی هوا نخواهد بود، بلکه این راهکارهای

دانشجویان پذیرفته شده در مقطع کارشناسی ارشد، ستاره‌هایی درخ شده بود که نشان دهنده عدم تأیید صلاحیت عمومی آنها از سوی نهادهای اطلاعاتی بود. عمده این دانشجویان سابقه فعالیت سیاسی در دانشگاه داشتند. گفته می‌شود که در هشت سال دولت احمدی‌نژاد نزدیک به ۸۰۰ دانشجوی ستاره‌دار شدند که بخشی از آنها در سال ۹۲ و با وی کار آمدن حسن روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور به دانشگاه بازگشتند. اما این بدان معنی نبود که مشکل ستاره‌دارها به‌صورت کامل حل شد. مجید دری، یکی از دانشجویانی است که در سال ۸۶ در مقطع کارشناسی از دانشگاه علامه طباطبایی اخراج شد و نتوانست حتی در دوره روحانی نیز با وجود پیگیری‌ها به دانشگاه بازگردد.

گزارش‌های رسیده نشان می‌دهد تنها این دو دانشجوی تحصن‌کننده با این مشکل روبه‌رو نیستند و حداقل ۲۰ دانشجوی دیگر نیز به‌همین دلیل نتوانست‌اند به دانشگاه بازگردند.

پیگیری مجلس وزیر

با پیگیری‌هایی که از سوی برخی از نمایندگان مجلس انجام شد اما مه‌دیه کلرو روز گذشته در کمیسیون حقوق شهروندی مجلس شرکت کرد. او با اعلام این خبر به «جامعه فردا» می‌گوید: توضیحاتی را در مورد وضعیت خودم و دیگر دانشجویانی که از ادامه تحصیل بازمانده‌اند به اعضای کمیسیون ارائه دادم. آنها نیز از من خواستند دو هفته تحصن را متوقف کنم تا از طریق مجلس و کمیسیون حقوق شهروندی ماجرا را پیگیری و حل کنند. آنها قول دادند در صورت حل نشدن مشکل ادامه تحصیل ما، نه‌تنها با تحصن ما مخالفتی نداشته باشند که در حمایت از ما وزیر را برای پرسش واستیضاح به مجلس بکشاند.

از سوی دیگر مجید دری هم دیروز در مقابل وزارت علوم با منصور غلامی ملاقات کرد و او نیز یک‌هفته مه‌دیه کلرو و واکنش نمایندگان و وزیر علوم را در دانشگاه برای پذیرفته‌شدگان آزمون کنکور اس‌ام‌اس خوشامدگویی آمد. می‌گوید: من از طریق همین پیام متوجه شدم که در دانشگاه‌الزهر پذیرفته شده‌ام به‌همین دلیل پیگیری ثبت‌نام شده که به بنده عنوان شد نقش پرونده دارم. اما هیچ‌گاه اعلام‌نمی‌شود این نقش پرونده چه مواردی است که آن را کامل کنم. گلو می‌گوید: آموزش دانشگاه به دلایل اینکه در پرونده‌ام از تعداد نوع سوم یاد شده بود از ادامه ثبت‌نام من خودداری می‌کردند. به گفته او تعهد نوع سوم عنوانی است که معمولا به‌جای «سه ستاره» مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در حالی که رئیس‌جمهور هم از بودن دانشجویان ستاره‌دار گلایه کرد، برخی هنوز اصرار دارند که دانشجوی ستاره‌داری وجود ندارد. دیروز محمود احمدی‌نژاد وقتی مطرح شد که در کنار اسم

قول مساعد نمایندگان مجلس

به دانشجویان ستاره‌دار

بازماندگان سال‌های قبل ورود کرد باخیر.»

منصور غلامی، وزیر علوم اما در حالی از حل مشکل دانشجویان ورودی سال ۹۶ می‌گوید که یک‌روز پیش روحانی با لحنی تند به آن اشاره کرد. او خطاب به وزیر علوم، گفت: نباید دانشجوی ستاره‌دار داشته باشیم. این درحالی بود که کمی پیش‌تر وزیر علوم گفته بود که دانشجوی ستاره‌دار نداریم. او حتی در حاشیه همین اجلاس و بعد از شنیدن سخنان رئیس‌جمهور در پاسخ به اینکه آیا شما پیگیر موضوع دانشجویان ستاره‌دار هستید؟ به «جامعه فردا» گفت: «پیگیری ما باعث شده این قضیه مطرح نشود. ماجرای دانشجویان ستاره‌دار در سال ۹۶ حل شده‌است. من خیلی اطلاعاتی در خصوص ماجراهای پیش از سال ۹۶ ندارم. من وقتی وزیر شدم، موضوع کسانی را که ثبت‌نام‌نگاه به این دلیل معطل مانده بود را حل کردم. حال باید دید مقررات اجازه می‌دهد که در خصوص

مقطعی به تناسب شرایط اضطرار برای جلوگیری از تشدید آلودگی اتخاذ می‌شوند و برای مدیریت پایدار آلودگی هوا می‌بایست طی برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت در چارچوب محورهای تعیین‌شده در برنامه‌ها و قوانین ملاک عمل حرکت کرد، البته بستر هموار اجرای قوانین و پایبندی و التزام تمامی دستگاه‌های مسئول در حوزه آلودگی هوا به اجرا و پاسخگویی در انجام تکالیف محوله و به بیان ساده‌تر همکاری تمام‌قد همه ذی‌مدخلان اعم از دولت، مجلس و قوه قضائیه مشروط به مشارکت و همراهی مردم می‌تواند از تعداد روزهای ناسالم شهرهای بزرگ ما بکاهد.

تجربه موفق شهرهای بزرگ جهان که روزگاری با معضل آلودگی هوا روبه‌رو بودند و توانستند بر این مشکل غلبه کنند، بیانگر اهمیت سوخت و اراده جدی تمامی ارکان اثرگذار هست، مطالبه‌ای که مهم‌ترین رکن آن در کشور ما در وهله نخست باید بر پرهیز از تمرکزگرایی و بارگذاری بیشتر در کلاتشهرها بپریزی شود، در غیر این صورت هر سال در نیمه‌دوم سال، روزهای ناسالم بیشتری در انتظار ما خواهد بود و ما لنگ‌لنگان می‌دویم و به گردپای آلودگی هوا نمی‌رسیم!

محمدمهدی زاهدی، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی به تسنیم گفت:

دانشجویانی که در کارنامه آزمون کارشناسی ارشد در مقابل آسمشان ستاره زده شده، هیچ‌گونه منفی برای ادامه تحصیل ندارند. او با بیان اینکه مطالب مطرح‌شده توسط برخی جریانات با عنوان دانشجوی ستاره‌دار کاملا کذب است، گفت: اصل قرارگیری ستاره در مقابل اسم فرد در کارنامه آزمون کارشناسی ارشد به‌معنای وجود ناقص در پرونده اعم از کمبود مدارک و غیره است و به‌هیچ‌عنوان بحثی با عنوان ممنوعیت تحصیل دانشجو مطرح نبوده و نیست.

زاهدی مطرح‌شدن این بحث توسط رئیس‌جمهور را ناشی از بی‌اطلاعی ایشان از این موضوع دانست و گفت، این ستاره به‌هیچ‌وجه مشکلی نیست که بخواهیم رفع و فصل کنیم.

این درحالی است که فعالان دانشجویی معتقدند گرچه ستاره‌دار در کنار نام دانشجویان بازمانده از تحصیل دیده‌نمی‌شود، اما با استفاده از عناوین دیگر جلوی ادامه تحصیل این دانشجویان گرفته می‌شود. اما بر خلاف زاهدی، نماینده اصولگرای مجلس یکی دیگر از نمایندگان مجلس گفته‌است: با دست‌ور رئیس‌جمهور به وزیر علوم دیگر هیچ تعللی برای ثبت‌نام دانشجویان ستاره‌دار به دانشگاه پذیرفته

نبود. فاطمه سعیدی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس، گفت: بدون کمترین مماشاتی تمامی دانشجویان ستاره‌دار باید بتوانند از ترم آینده در کلاس درس حاضر شوند. در غیر این صورت به‌طور حتم موضوع استیضاح وزیر را پیگیری می‌کنیم. سال‌هایی که دانشجویان را به‌خاطر فعالیت سیاسی از تحصیل محروم می‌کردند گذشته‌است. مسئولان دانشگاه‌های دولتی از سال ۹۲ تاکنون باید درک کرده باشند که کشتی‌بان را سیاست‌دیگر آمده‌است. اگر هنوز در این مسئله مشکل دارند باید فکری عاجل کرد. مردم به یک تفکر رای داده‌اند تا در اداره کشور تأثیر آن تفکر را ببینند. مسئولان اجرایی باید با تعام توان در راه اجرای خواست اکثریت قدم بردارند. این عضو فراکسیون امید به‌رویناد گفته‌است: جامعه دانشگاهی فرار از مسئولیت را بر نمی‌تابد. از روز اولی که آقای غلامی معرفی شد، دانشجویان و دانشگاهیان ابراز نگرانی کردند. کاری نکند که همه آن ابهام‌ها درباره شمار رنگ واقعیت بگیرد. وزیر علوم باید خودش را ثابت کند. وزارت علوم یک وزیر قاطع می‌خواهد که بتواند مطالبات دانشجویان را پیگیری کند. ایشان گفته بودند راه فرجی‌دانا ادامه می‌دهند.

من خواهش می‌کنم درباره دانشجویان ستاره‌دار و البته بورسیه‌ها یاد فکری چند نامشورت کنند. شاید هنوز از آنچه می‌گذرد مطلع نباشند.

فاق آمد و مانع بروز فجایع احتمالی پیش‌رو در آینده‌نه‌چندان دور شد.

تلخی حقیقت

ما همان اندازه که به میراث طبیعی و محیط‌زیست خود بی‌توجه هستیم به‌همان نسبت نیز به میراث فرهنگی و تاریخی‌مان نیز بی‌اهمیتیم. نمونه کوچک آن همین دو پلی که پیش‌تر از آن نام برده شد. بی‌هیچ‌نام و نشانی به‌حال خود رهاشده‌است. مگر این‌رنگر دمسجی برای دیدن آن تاوسل نه تلابویی. بالاخره باید همه‌چیزمان به‌همه چیزمان تبدیل شود. رودخانه‌ای که دیگر رودخانه نیست راه رفتیم تا به دو پل «دفور گوز» و «حک چشمه» برسیم. بسیاری از مکان‌های تاریخی که می‌تواند منبع درآمدی برای جذب توریست و گردشگر باشد و به‌علاقه‌مندان معرفی شود چنان مهجور افتاده که دل می‌میرد و آندوه تازه می‌شود. هم‌اگرنگر است بل‌ما حقیقت دارد.